

STYRELSEPROTOKOLL 1/2020

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte 3.3.2020 kl. 14.05 – 15.35

Närvarande:

Ordinarie

Ordförande

Sandra Bergqvist, sfp (x)

Vice ordförande

Jacob Storbjörk, sdp (x)

Jonny Andersen, Åland (-)

Thorolf Sjölund, saml (x)

Jaan Siitonen, sfp (x)

Christel Liljeström, sfp (x)

Jan-Erik Eklöf, sfp (x)

Jan-Mikael Ekholm, sfp (till 15.15) (x)

Patrick Ragnäs, sfp (x)

Barbro Kloo, Sfp (x)

Tanja Nyman, sfp (-)

Brita Brännbacka-Brunell, sfp (x)

Lena Sjöberg, gröna (-)

Kai Alajoki, sdp (-)

Nina Lindroos-Holmström, sdp (x)

Birgitta Gran, vf (-)

May-Gret Axell, kd (x)

Ersättare

Anders Adlercreutz ()

Anna Caldén, Åland ()

Ingrid Zetterman, Åland ()

Silva Mertsola, saml ()

Åsa Myrberg, sfp ()

Thomas Rosenberg, sfp ()

Tiina Kujala, sfp ()

Marie Bergman-Auvinen, sfp ()

Stefan Mannsén, sfp ()

Leena Nikkari-Östman, sfp ()

Birgitta Olsson, sfp (x)

Hans Snellman, sfp ()

Tuula Närvä, gröna (-)

Erica Helin, sdp (x)

Hildur Boldt, sdp ()

Joonas Leppänen, vf (-)

Hanna-Kaisa Simojoki, kd ()

Närvarande tjänstemän:

Kristina Beijar

Stina Heikkilä

Maria Larma

Stephanie Lindberg

Johanna Lindholm

Markus Österlund, sekreterare §§ 13, 17

Camilla Grundström, sekreterare §§ 1–12, 14–16

§1. Mötet öppnas

Ordförande Sandra Bergqvist öppnade mötet klockan 14.05.

§2. Stadgeenlighet och beslutförhet

Beslut: Konstaterades att mötet var stadgeenligt sammankallat och beslutfört.

§3. Godkännande av föredragningslistan

Beslut: Föredragningslistan godkändes.

§4. Val av protokolljusterare

Beslut: Till protokolljusterare valdes Jan-Erik Eklöf och Barbro Kloo.

§5. Protokoll från föregående möte

Beslut: Protokollet från mötet 11.12.2019, bilaga 1, godkändes.

§6. Allmänpolitisk diskussion

Ordförande Sandra Bergqvist inledde den allmänpolitiska debatten med pressmeddelandet förra veckan om finskans betydelse för svenskan i Finland. Pressmeddelandet tog fasta på den kritik som framförts om finska undervisningen i skolorna, att undervisningen fokuserar för mycket på grammatik och för lite på att klara av att tala finska i vardagen.

Bergqvist berättade att hon kontaktats av språklärarna, att hon diskuterat med dem och konstaterat att båda parter är ute i samma ärende. Bergqvist hade också diskuterat med Elin Blomqvist-Valtonen, ordförande för Folktingets utbildningsutskott, om att ordna en rundabordsdiskussion kring temat.

Bergqvist konstaterade att vårdreformen fortsättningsvis är aktuell och så även de svenska frågorna. Även om regeringen är vänligt inställd till det svenska, är det inte lätt att få gehör för de svenska frågorna i lagberedningen. Folktingets och Kommunförbundets arbetsgrupp Vård på svenska (VPS-gruppen) sammanträder nästa vecka. Auli Valli-Lintu från social- och hälsovårdsministeriet deltar i mötet. Hon är central i beredningen av vårdreformen.

Markus Österlund berättade att Folktinget på uppdrag av ministrarna Kiuru och Blomqvist koordinerat ett gemensamt ställningstagande om de svenska frågorna i vårdreformen. 19 organisationer deltog vilket krävde en hel del kompromissande, vilket är nödvändigt för att få den finlandssvenska rösten hörd. Ställningstagandet har behandlats på högsta nivå i regeringen.

Barbro Kloo berättade att hon känner till utmaningarna med finska språket från egen region. Hon uttryckte sin oro över att vi förlorar finlandssvenska ungdomar till Sverige.

Jaan Siitonen ansåg att pressmeddelandet var bra. Han berättade att projektet Språkambassadörerna-Kielilähettiläät piloterar våren 2020 besök i de svenska skolorna.

Jacob Storbjörk lyfte upp den björntjänst näringslivet gör genom att i platsannonser kräva fullständiga kunskaper i både finska och svenska. Många blir aldrig riktigt tvåspråkiga, men man kan lära sig mycket i arbetslivet.

Markus Österlund sade att den här diskussionen också borde föras inom den offentliga sektorn. Alla jobb kräver inte fullständiga kunskaper i finska.

Jakob Storbjörk lyfte upp frågan om Raseborgs sjukhus. HUS-styrelse fattar beslut om sjukhusets framtid i april.

Jan-Erik Eklöf konstaterade att HUS nämnd för den språkliga minoriteten ska ge utlåtande i frågan till HUS styrelse. En språkkonsekvensbedömning har inte gjorts och den tjänstemannautredning som gjorts föreslår att sjukhuset ska bevaras.

Jan-Mikael Ekholm konstaterade att lokalbefolkningen i västra Nyland vill ha kvar sitt sjukhus.

Christel Liljeström föreslog att Folktinget ger ett utlåtande i frågan och lyfter fram den språkliga aspekten.

Bergqvist konstaterade att Folktinget skriver ett pressmeddelande.

Beslut: Styrelsen antecknade diskussionen för kännedom.

§7. Verksamhetsberättelsen 2019

Markus Österlund redogjorde för verksamhetsberättelsen 2019.

Thorolf Sjölund konstaterade att verksamhetsberättelsen blir bättre år för år.

May-Gret Axell kunde konstatera att både digitaliseringen och utbildningen av nödcentraloperatörer som lyfts upp i motionerna till sessionen 2020 uppmärksammats redan föregående år.

Barbro Kloo berättade att Vasa centralsjukhus igår firade stort att de fått ansvar för full jourverksamhet dygnet runt, vilket varit en lång kamp. Folktinget har varit aktivt med och Kloo betonade att alla som hjälpt till ska ha ett stort tack.

Beslut: Styrelsen godkände verksamhetsberättelsen 2019 i **bilaga 2** och gav kansliet fullmakt att göra tekniska korrigeringar.

§8. Ekonomi

Markus Österlund redogjorde för bokslutet 2019. Han konstaterade att trots extra kostnader för en tvådagars session på Åland och Folktingets jubileumsår visar bokslutet ett överskott på 3.399,72 euro.

Österlund nämnde gällande intäkterna att statsbidraget 573.000 euro var på samma nivå som 2018, att bidragen från kommunerna uppgick till 10.773,85 euro, att projektunderstöden inbringade 342.500 euro och att bidraget från Garantiföreningen utgjorde 65.000 euro.

Personalkostnaderna var lägre 2019 jämfört med 2018 främst på grund av att t.f. informatören slutade efter sessionen 2019 och tjänsten lämnades obesatt i fyra månader.

Österlund berättade vidare att kostnaderna för Folktingets jubileumsseminarier inte syns under utskotten utan är bokförda under Folktinget 100.

Beslut: Styrelsen godkände bokslutet för 2019 i enlighet med **bilaga 3**.

§9. Stadgeändring

Markus Österlund redogjorde för sessionens beslut 2019 och stadgeändringen gällande personliga ersättare i Folktingets substansutskott.

Beslut: Styrelsen godkände stadgeändringen i **bilaga 4**.

§10. Folktingets session 4.4.2020

Föredragningslista och talare

Markus Österlund berättade om upplägget för sessionen.

Sessionsveckoslutet inleds med Folktingets förtroendevaldas fredag i Lilla Parlamentet. Professor Alf Rehn talar om Farliga framtider för (Svensk)-Finland. Efter inledningen följer arbete i arbetsgrupper. Dagen avslutas med underhållning och gemensam middag på Hotell Clarion.

Sessionen öppnas av Kirsi Pimiä, kanslichef vid inrikesministeriet.

Camilla Grundström berättade att föredragningslistan moderniserats.

Beslut: Föredragningslistan och talarna, **bilaga 5**, godkändes.

Motioner

Styrelsen diskuterade motionssvaren.

Motion 2: Brist på svenskspråkig vårdpersonal

Thorolf Sjölund frågade om det finns tillräckligt sökande till utbildningarna.

Johanna Lindholm svarade att det är en aspekt som utredningen ska titta på.

Sandra Bergqvist konstaterade att hela vårdsektorn lider av ett imageproblem. Branschen har fått mycket negativ publicitet och situationen är oroväckande.

Jaan Siitonen föreslog att utredningen granskar hur man kunde öka de finskspråkigas kunskaper i svenska.

Jan-Erik Eklöf lyfte fram Arcadas samarbete med DIAK som ett gott exempel.

Motion 5: Domar mot språkbrott

Sandra Bergqvist konstaterade att det är viktigt att få statistik över de fall där språklagen inte uppfylls. Hon ansåg att allmänheten bör informeras bättre om vilken instans som är lämplig att vända sig till om man inte får den lagstadgade servicen på svenska.

Jan-Erik Eklöf undrade hur Folktinget kommer att sprida informationen till allmänheten om vart man kan vända sig.

Sandra Bergqvist funderade om en kampanj är en möjlig lösning.

Markus Österlund berättade att Folktinget i farten kommer att besöka finlandssvenska regioner och då ge allmänheten information om språklagen. Justitieombudsmannen (JO) har uppmanat svenskspråkiga att i gravare fall vända sig till honom, han nås för tillfället av få anmälningar gällande brister i den svenska servicen, vilket innebär att myndigheterna inte får tillräcklig information om brister i hur språklagen uppfylls. Målet är också att ge Folktingets

språkskydd ett mera informativt namn, för att allmänheten bättre ska förstå vilka tjänster Folktinget erbjuder. Folktinget samarbetar redan nu med JO och Diskrimineringsombudsmannen gällande det svenska i Finland.

Beslut: Motionerna i **bilaga 6** godkändes enligt beredningen.

§11. Uppföljning av verksamhetsplan 2019–2020

Beslut: Uppföljningen av verksamhetsplanen i **bilaga 7** antecknades för kännedom.

§12. Folktinget på Suomi Areena/Pori Jazz 13-17.7.2020

Projektkoordinator **Maria Larma** berättade att SuomiAreena ordnas i år för 15:de gången och att Folktinget i år deltar för 9:de gången. Huvudsamarbetspartners är Itla (självständighetsjubileets barnstiftelse) och Plan Finland. Årets allmänna tema är morgondagens byggklossar; hållbarhet, internationell verksamhet och barnens drömmar.

De svenska diskussionerna koncentreras till onsdag 15.7. Folktinget ordnar en diskussion med (den preliminära) rubriken "Hur balansera lycka och världsoro? Unga talar om framtiden". Journalisten Eva Kela fungerar som moderator.

Folktingets mingel ordnas samma dag på Svenska klubben kl. 17.30-19.30 och jazzkonserterna i samarbete med Pori Jazz på Skrivarholmen ca kl. 20-21.

I Café Svenskfinland på Medborgartorget medverkar i år förutom Folktinget, Marthaförbundet, Finlands Svenska Ungdomsförbund, Svenska Kulturfonden i Björneborg och Yrkeshögskolan Novia.

Folktinget gör i samarbete med Radio Extrem en poddcast som släpps före SuomiAreena-evenemanget.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§13. Personalärenden

Markus Österlund meddelade att han kommer att avsluta sitt arbete som folktingssekreterare och att styrelsen bör utse en efterträdare.

Sandra Bergqvist inledde diskussionen och presenterade ett förslag hur processen ska gå vidare och styrelsen diskuterade frågan.

Bergqvist föreslår att:

Styrelsen tillsätter en arbetsgrupp bestående av Sandra Bergqvist (ordf.), Jacob Storbjörk (I vice ordf.), Jonny Andersén (II vice ordf.) samt Christel Liljeström. Rekryteringsgruppens uppgift är att sätta igång en rekryteringsprocess, hålla styrelsen informerad och presentera ett förslag för styrelsen. Rekryteringsgruppen har rätt att anlita en rekryteringsfirma under processens gång.

Beslut: Styrelsen godkände Bergqvists förslag. Paragrafen justerades omedelbart.

§14. Övriga ärenden

Folktinget i farten-arbetet i det finskspråkiga Finland

Informatör **Stina Heikkilä** berättade att Folktingets planer på att göra en turné för nyttovenskan till finska yrkeshögskolor går vidare. I slutet av januari besöktes Folktinget av representanter från De gröna unga och Svensk ungdom. Alla politiska ungdomsförbund med koppling till Folktinget var inbjudna till träffen.

Folktingets Camilla Grundström och Stina Heikkilä presenterade Folktingets idé om en turné för nyttovenskan till de finskspråkiga yrkeshögskolorna. Diskussionen var bra och vi fick fler idéer inför det fortsatta planeringsarbetet.

Åtminstone de närvarande politiska ungdomsförbunden samarbetar gärna med Folktinget kring turnén, kontakten till de övriga ungdomsförbunden fortsätter. Pohjola-Norden kommer också att turnera till yrkeshögskolor, samarbete med dem är under arbete. Turnén planeras till hösten 2020.

Jaan Siitonen tyckte det var en bra idé att besöka de finskspråkiga yrkeshögskolorna. Han sade att han hjälper gärna till med kontakter.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

Seminarium i Österbotten

Barbro Kloo påminde om planen att ordna ett seminarium i Österbotten.

Markus Österlund meddelade att kansliet tar tag i planeringen av seminariet i Österbotten.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

Kampanj för språkklimatet

Markus Österlund berättade om justitieministeriets kommande kampanj som ska lyfta upp språkklimatet i landet. Reklamhuset Ellun Kanat arbetar med kampanjen som lanseras i maj. Damernas och herrarnas fotbollslandslag deltar i kampanjen. Justitieministeriet vill att Folktinget deltar i kampanjen.

Jan-Erik Eklöf tipsade om betald marknadsföring via Facebook.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§15. Anmälningsärenden

December

Press och pressmeddelanden

4.12.2019 Pressmeddelande: Folktingets Rum för alla är både sång och bok.

5.12.2019 Pressmeddelande: De finlandssvenska integrationsdagarna - goes local 2019.

10.12.2019 Markus Österlund uttalade sig i Vasabladet och Österbottens tidning om den nya regeringen och svenskans ställning.

11.12.2019 Pressmeddelande: Folktinget: Småbarnspedagogik på svenska måste garanteras.

Utlåtanden

11.12.2019 Ställningstagande till familje- och omsorgsminister Krista Kiuru och minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist med anledning av hörandet om social- och hälsovårdsreformen.

Höranden

11.12.2019 Markus Österlund deltog i ett hörande om social- och hälsovårdsreformen anordnat av familje- och omsorgsminister Krista Kiuru och Thomas Blomqvist, minister för nordiskt samarbete och jämställdhet.

Tal och seminarier

3.12.2019 Folktinget ordnade tillsammans med Bildningsalliansen De finlandssvenska integrationsdagarna goes local i Åbo. Stephanie Lindberg deltog.

4.12.2019 Folktinget ordnade tillsammans med Bildningsalliansen De finlandssvenska integrationsdagarna goes local i Vasa. Stephanie Lindberg deltog.

18.12.2019 Stephanie Lindberg deltog i Nordiska ministerrådets webinarium: Civilsamhället som resurs, att bli en del av lokalsamhället.

Möten

2.12.2019 Markus Österlund träffade Svenska Kulturfondens direktör Sören Lillkung för att diskutera samarbete.

5.12.2019 Markus Österlund och Johanna Lindholm träffade lektor Matt Harvey från Victoria Law School, Australien, via Skype för att berätta om svenskan i Finland och dess förvaltningsjuridiska ställning.

9.12.2019 Utbildningsutskottet höll möte tillsammans med FSL:s styrelse.

13.12.2019 Förvaltningsutskottet höll möte och hörde koordinator Niko Ruostesaari från finansministeriet som sakkunnig om ministeriets nationella program AuroraAI.

17.12.2019 Möte med påverkansgruppen inom integration. Markus Österlund och Stephanie Lindberg deltog.

18.12.2019 Stina Heikkilä var på utvärderingsmöte på Yle för den tv-sända Svenska dagen-festen med Johan Aaltonen, Unni Malmgren, Hedda Jakobsson från Yle och Henrik Lindberg och Jessica Jensen från Parad Media.

Besök på Folktinget

10.12.2019 Mikkomatti Aro, konstnärlig ledare för Pori Jazz, besökte Folktinget och träffade Maria Larma och Markus Österlund för att diskutera samarbete i samband med SuomiAreena och Pori Jazz 2020.

Övrigt

11.12.2019 Julkaffe på Folktingets kansli för pensionerade Folktingsanställda.

11.12.2019 Personalens julfest.

27.12.2019 Patrick Ragnäs och Stina Heikkilä besökte Gun Mannfolk i sitt hem i Lappfjärd, Kristinestad och överräckte hennes folktingsmedalj.

Januari

Press och pressmeddelanden

17.1 Kommuntorget's podd om vårdreformen och särlösningen för Nyland. Johanna Lindholm medverkade.

- 22.1 Pressmeddelande: Arbetsgruppen Vård på svenska höll sitt första möte.

Utlåtanden

- 16.1 Utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet om förslag till lag om elektronisk behandling av klientuppgifter.
- 29.1 Kommunförbundet har i samarbete med Folktinget utarbetat modellsvår på de frågor som ställs i remissen om utredningen av en sårlösning för social- och hälsovården i Nyland. Modellsvaren sårdes till de tvåspråkiga kommunerna.
- 31.1 Gemensamt ställningstagande till ministrarna Kiuru och Blomqvist om svenska frågor i vårdreformen.

Tal och seminarier

- 9.1 SLS seminarium "Marginaliserade eller privilegierade? Språkgruppskillnader i hälsa och ohälsa i Finland". Markus Österlund och Johanna Lindholm deltog.

Möten

- 14.1 Möte vid Arcada om integrationsutbildning i huvudstadsregionen. Stephanie Lindberg deltog.
- 15.1 Kultur- och mediautskottet höll möte. Svensk presstjänsts chefredaktör Ari Sundberg var gäst.
- 17.1 Kommunförbundets svenska delegations möte. Johanna Lindholm höll en presentation om de språkliga aspekterna av förslaget till sårlösning för Nyland i vårdreformen.
- 21.1 Svenska LAPE-nätverkets möte. Johanna Lindholm höll en presentation om aktuella frågor i vårdreformen.
- 22.1 Arbetsgruppen Vård på svenska (VPS) höll sitt första möte. Folktinget och Kommunförbundet har tillsatt arbetsgruppen för att bevaka de språkliga aspekterna av vårdreformen. Markus Österlund och Johanna Lindholm deltog.
- 22.1 Markus Österlund träffade statssekreterare Malin Brännkärr för att diskutera svenska frågor i regeringens arbete.
- 23.1 Folktinget ordnade ett möte för svensk- och tvåspråkiga organisationer inom social- och hälsovårdssektorn, med syfte att bereda ett gemensamt ställningstagande om svenskan i vårdreformen. Markus Österlund ledde mötet och Johanna Lindholm presenterade innehållet i förslaget.
- 28.1 Representanter från de politiska ungdomsförbunden var inbjudna till Folktinget, från Gröna unga (Bicca Olin) och Svensk Ungdom (Malin Lindholm, Frida Sigfrids). Camilla Grundström och Stina Heikkilä ordnade mötet.
- 29.1 Stina Heikkilä träffade Jan Simons och inledde planeringen inför Svenska dagen 2020.
- 29.1 Kulturkoordinatorträff på Nationalmuseum för Helsingforsregionen. Maria Larma deltog.

Besök på Folktinget

- 21.1 Tom Böhling, prorektor vid Helsingfors universitet, besökte Folktinget och mottog sin folktingsmedalj.

Övrigt

- 14.1 SFV och Publicistförbundet arrangerade seminariet "Hur stavas trovärdighet i media 2020?" på G18. Markus Österlund, Kenneth Stambej och Stina Heikkilä deltog.
- 24.1 Educamässan. Camilla Grundström och Stina Heikkilä besökte mässan.
- 29.1 Luckan lanserade kampanjen Dörren, en metod för att underlätta integrationen av invandrare i arbetslivet. Stephanie Lindberg deltog.

Februari

Press och pressmeddelanden

- 3.2 Pressmeddelande: 19 organisationer har gemensamt tagit ställning till svenska social- och hälsovårdstjänster.
- 20.2 Markus Österlund deltog i Slaget efter tolv och diskuterade språkregistrering.
- 26.2 Pressmeddelande: Folktingets ger ut jubileumsbok

Utlåtanden

- 26.2 Utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet om utredningen om en särlösning för Nyland i social- och hälsovårdsreformen.

Tal och seminarier

- 4.2 SAMS och DuvTeaterns diskussion "Svenskspråkiga barn utan vård och skola - hur är det möjligt?" på Svenska Teatern. Johanna Lindholm deltog i panelen. Camilla Grundström och Stephanie Lindberg deltog som åhörare.
- 25.2 Partnerskapsnätverket Kumajas seminarium "Uudenmaan sote-järjestöjen tulevaisuusfoorum". Johanna Lindholm deltog.
- 28.2 Undervisnings- och kulturministeriets dialogseminarium "Hur ska vi utveckla den svenska utbildningen i framtiden?". Camilla Grundström deltog.

Möten

- 3.2 Folktingets personal hade planeringsmöte.
- 5.2 Representanter från Nuorten Akatemia besökte Folktinget för att presentera en samarbetsidé kring ett nytt studiematerial om finlandssvenskar för finskspråkiga skolor inför Svenska veckan. Markus Österlund, Maria Larma och Stina Heikkilä deltog.
- 5.2 Delegationen för språkärenden höll möte på Justitieministeriet. Markus Österlund deltog.
- 12.2 AU höll möte.
- 13.2 Viveca Hagmark, Pia Rosengård och Liselott Sundbäck från Folkhälsan besökte Folktinget för att diskutera integration på svenska. Stephanie Lindberg och Markus Österlund deltog i mötet.
- 13.2 Markus Österlund träffade Kaj Arnö från projekt Fredrika för att diskutera finlandssvensk synlighet på Wikipedia.
- 14.2 Maria Larma och Markus Österlund träffade journalist Eva Kela för att diskutera Folktingets diskussion på SuomiAreena sommaren 2020.
- 19.2 Social- och hälsopolitiska utskottet höll möte.
- 25.2 Möte på Parad Media med Henrik Lindberg, Jessica Jensen, Hedvig Jakobsson (Yle) och Jan Simons inför Svenska dagen 2020. Stina Heikkilä deltog.

Internationellt

6.2 Markus Österlund deltog i en rundabordsdiskussion i Eskilstuna, Sverige, om finlandssvenskarnas situation. Diskussionen ordnades av Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige och Svenska kulturfonden.

Övrigt

12.2 Rundabordsdiskussion om småbarnspedagogik i Helsingfors på initiativ av justitieminister Anna-Maja Henriksson. Markus Österlund och Camilla Grundström deltog.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§16. Följande möte

Följande möte hålls 10.6.2020 klockan 12.00.

§17. Mötet avslutas

Mötet avslutades klockan 15.35.

Sandra Bergqvist
Ordförande

Jan-Erik Eklöf
protokolljusterare

Barbro Kloo
protokolljusterare

Camilla Grundström
sekreterare §§ 1-12, 14-16

Markus Österlund
sekreterare §§ 13, 17